

Gartner

Ulvemærket 'Gartner' er et færdighedsmærke, og det handler om at ulvene skal lære om, hvad planter kræver for at gro og om, hvordan deres instans giver resultater. PUF kommer her med inspiration til en kristen vinkel og mærkeluppen er supplerende til aktivitetsforslagene, der findes til mærket. Bibelens fortællinger handler ofte om planter som træer, buske og frø, og denne mærkelups primære budskab er at lære ulvene om, hvordan de skal vokse og gro i livet med deres tro ligesom sunde planter.

Har du/l ikke allerede set [introduktionsvideoen om Gartner](#), foreslår vi, at du/l ser den først. Her introducerer vi de fem idéer til at tage mærket.

Vi ønsker jer god fornøjelse med at tage mærket.

Venlig hilsen

PUF (Patruljen for Udvikling af Forkyndelsesmateriale)

Materialet indeholder følgende:

- 1) Lav en vingård (aktivitet)
- 2) Historiefortælling 'Sædemanden' (leg)
- 3) Livstræet (andagt)
- 4) Plant en bøn (aktivitet)
- 5) Tip en 13'er (kan også til stafet, postløb e.a.)

1.Lav en vingård

Mødeaktivitet 45-60 minutter, kan laves både ude og inde.

Tekststykke

Johannesevangeliet kap 15 v1-8: *“Jeg er det sande vintræ, og min fader er vingårdsmanden. Hver gren på mig, som ikke bærer frugt, den fjerner han, og hver gren, som bærer frugt, den renser han, for at den skal bære mere frugt. I er allerede rene på grund af det ord, jeg har talt til jer. Bliv i mig, og jeg bliver i jer. Ligesom en gren ikke kan bære frugt af sig selv, men kun når den bliver på vintræet, sådan kan I det heller ikke, hvis I ikke bliver i mig. Jeg er vintræet, I er grenene. Den, der bliver i mig, og jeg i ham, han bærer megen frugt; for skilt fra mig kan I slet intet gøre. Den, der ikke bliver i mig, kastes væk som en gren og visner; man samler dem sammen og kaster dem i ilden, og de bliver brændt. Hvis I bliver i mig, og mine ord bliver i jer, så bed om, hvad I vil, og I skal få det. Derved herliggøres min fader, at I bærer megen frugt og bliver mine disciple.”*

Aktivitet: Lav en vingård

Start med at læse ovenstående højt eller find en genfortælling af tekststykket. Hver bande skal lave en vingård, som de tror, den ser ud. De skal overveje, hvad der er nødvendigt på vingården for at pleje og passe den. Hvad skal der til for at lave vin? Vindmølle? Brønd til vand? en hund til at skræmme fugle væk? Medarbejder til at passe planterne og en bolig de kan bo i? Vingården skal primært laves af de naturmaterialer, som kan findes på spejdergrunden, men hvis man ikke har den mulighed, kan man bruge ispinde, blomsterpinde, karton, snor, eller hvad man nu har liggende. Det er kun fantasien som sætter grænserne i denne aktivitet.

Når alle vingårde er færdige, skal banderne præsentere deres vingård for de andre bander, fortælle om de tanker, de har gjort sig i forbindelse med opbygningen. Tag evt. også en snak om, hvordan historien hænger sammen med det, de har bygget.

2. Historiefortælling - Sædemanden

Spejderne skal lære en lignelse at kende, som har et budskab om, at man ikke kun skal lytte til guds ord, men også tage det ind og lade det "ændre"/betyde noget i sit liv. Start med at sætte en stol pr. ulv med ryg mod ryg på en række eller ryggen mod midten i en cirkel. Placer en ulv på hver stol, og giv dem en af følgende ord, der må gerne være flere af samme: Sædemand, vejen, klippegrund, tidsler og 'gode jord'. Du, som leder, skal læse historien højt. Hver gang en persons ord bliver nævnt, stiller man sig op og siger "jeg er XX" og løber en gang rundt om hele stolerækken/cirklen og sætter sig ned igen.

Efter historien kan man med fordel se denne video:

<https://www.youtube.com/watch?v=V9IOhGPrRvY> eller søg på "Parable of the Sower.mpg" på youtube. Derefter skal I tage en snak om historiens betydning.

Budskab: Lignelsen om sædemanden handler om Guds ord, der bliver sået i menneskers hjerter. Frøene repræsenterer Guds ord, og jorden repræsenterer menneskers hjerter og modtagelighed over for Guds ord. Det betyder, vi skal være åbne og tage Guds ord ind i vores liv. Vi skal få det til at gro ved at inddrage det i måden vi lever vores liv på og fx i måden vi behandler andre mennesker på.

Lignelsen om sædemanden - Matt. 13 v. 1-9 & 18-23

"Samme dag gik Jesus ud af huset og satte sig ved søen. Og store skarer flokkedes om ham, så han måtte gå om bord og sætte sig i en båd, mens hele skaren stod på bredden. Og han talte meget til dem i lignelser og sagde:

*»Se, en **sædemand** gik ud for at så. Og da han såede, faldt noget på **vejen**, og fuglene kom og åd det op. Noget faldt på **klippegrund**, hvor der ikke var ret meget jord, og det kom straks op, fordi der kun var et tyndt lag jord; men da solen kom højt på himlen, blev det svedet, og det visnede, fordi det ikke havde rod. Noget faldt mellem **tidsler**, og **tidslerne** voksede op og kvalte det. Men noget faldt i **god jord** og gav udbytte, noget hundrede, noget tres og noget tredive fold. Den, der har ører, skal høre!«*

(Overvej om du vil læse den forklaring op eller bruge dine egne ord)

*Så hør I da lignelsen om **sædemanden**. Når et menneske hører ordet om Riget og ikke fatter det, kommer den Onde og røver det, der er sået i hans hjerte; det er det, som blev sået på **vejen**. Det, som blev sået på **klippegrund**, det er ham, der straks tager imod ordet med glæde, når han hører det; men han har ikke rod i sig, han holder kun ud en tid, og når der kommer trængsler eller forfølgelse på grund af ordet, falder han straks fra. Det, som blev sået mellem **tidsler**, det er ham, der hører ordet, men denne verdens bekymring og rigdommens blændværk kvæler ordet, så det ikke bærer frugt. "Men det, som blev sået i den **gode jord**, det er ham, der hører ordet og fatter det og så bærer frugt og giver hundrede eller tres eller tredive fold."*

3. Livstræet

Dette er en andagt over sangen Livstræet og om Jesus' reference til at han er det sande vintræ og Gud er vingårdsmænd. Det handler om næstekærlighed og hvordan vi er gode kammerater til hinanden. Derudover er der en aktivitet omkring at glæde andre og slutter af med en snak samt en bøn.

- 1) Sang: Livstræet (nr. 55 i Imellem venner)
- 2) Oplæsning
 - Fortælling fra "Børnebiblen genfortalt af Johannes Møllehave: Den nye himmel og den nye jord (Til og med: Elsk derfor hinanden og bliv i kærligheden)ELLER
 - Johannes første brev kap 2 vers 10-11
- 3) Kort snak i plenum om, hvad næstekærlighed betyder.
 - Være en god kammerat
 - Gøre noget godt for andre
 - Behandle andre som man gerne selv vil behandles
- 4) Aktivitet: "Det triste træ"

Fortælling (Brug gerne dine egne ord):

"Har I set, hvordan alle træerne er sprunget ud og har fået de flotteste grønne blade på. Og kan I se, hvordan det ser ud som om, de rækker grenene op i vejret af bare glæde. Men prøv at se dette træ. (En leder har stillet sig foran børnene og kigger ned i jorden med armene ned langs siden) "Det er helt trist, fordi det ikke har fået nogle blade endnu. "Vil I ikke hjælpe mig med at gøre træet glad?"

Ulvne får et "blad" og en blyant udleveret og får nu at vide, at de skal tegne eller skrive noget, som gør dem glade. Fx spejder, slik, at blive rost, spille fodbold. Når de er færdige, får de en klemme og skal nu sætte "bladet" på det triste "træ". I takt med at bladene kommer på, bliver træet mere og mere glad og til sidst står det med grenene/"armene" over hovedet.

- 5) Refleksion:

"At give en lille smule af sin egen glæde til andre kan gøre en stor forskel og man bliver faktisk mere glad selv."

Spørg ulvene, om de føler sig mere eller mindre glade, end før de gav lidt glæde væk til træet. Prøv at lade ulvene selv komme med eksempler på, hvordan man kan glæde andre.

- 6) Forslag til bøn:

"Kære Gud,
vi takker dig for et godt ulvemøde,
for at solen har skinnet på os i dag
og at du giver os modet til hver dag at gøre noget for at glæde andre."

Man kan også lave sin egen bøn eller bruge Andagtsæsken til inspiration.

Materialer: Sangbøger, papirstykker (gerne med form som et blad), blyanter, tøjklammer.

4. Plant en bøn

En aktivitet hvor spejderne skal plante en bøn sammen med en bønne.

Bibelhenviſning Matt 6:6

"Men når du vil bede, så gå ind i dit kammer og luk din dør og bed til din fader, som er i det skjulte og din fader, som er i det skjulte, skal lønne dig."

I dag skal vi plante bønner og ved hver bønne kan vi lægge en bøn ned. En bøn, som vi kan skrive/tegne, klippe i papir, kaffefilter kan også bruges. Når vi planter en skrevet bøn, vil papiret gå opløsning og forsvinde, men indholdet af bønnen vil finde vej til sin modtager. Gud fader, som er i det skjulte, vil se en skjult nedgravet bøn, og han vil altid svare, ikke altid som vi forventer, men vil altid svare, Og tænk dig, man behøver ikke at grave alle sine bønner ned, det er nok at bede dem. Gud vil altid høre din bøn. Når bønnerne begynder at vokse, kan vi sammenligne bønnes vækst med en bønns virkning. Rigtig meget sker i det skjulte.

Materialer: blyant / tusch, let nedbrydeligt papir / ufarvet kaffefilter

5. Tip en 13'er om planter i Biblen

- 1) Hvilket træ klatrede Zakæus op i, da han ville se Jesus?
1) Æbletræ X) Morbærfigen træ 2) Fyrretræ.

Bibelhenvi­sing: Luk 19:1-5: Historien om Zakæus der var lav og arbejdede som tolder, der gerne vil se Jesus, men var hadet af folket for sit arbejde og derfor kravlede op i træ. Det endte med at Jesus inviterede sig selv hjem til Zakæus og spiste med ham.

- 2) Hvilket træ måtte Adam og Eva ikke spise af i Edens have?
1) Livets træ x) Æbletræet 2) Træet til kundskab om godt og ondt

Bibelhenvi­sing: 1 Mos 2:17

- 3) Hvilket træ sammenligner Jesus sig selv med i Johannesevangeliet kapitel 15?
1) Vintræet X) Egetræet 2) Cedertræet

Bibelhenvi­sing: John, 15:1: Dette er en undervisning, som Jesus holder, som handler om at holde fast ved troen og blive i Guds nærhed.

- 4) Hvilken plante lader Herren skygge for Jonas, efter at han har prædikeret i Nineve?
1) Mælkebøtte X) Olieplante 2) Solsikke

Bibelhenvi­sing: Jonas 4:6: Jonas var den profet, som blev slugt af en stor fisk.

- 5) På hvilken dag i skabelsesberetningen blev planterne skabt?
1) 3. dagen X) 4. dagen 2) 5. dagen

Bibelhenvi­sing: 9 Mos 1: 11-13

- 6) Hvordan viste Herrens engel sig for Moses, da han modtog Guds kald i Midjan?
1) Brændende busk X) Skysøjle 2) Talende æsel

Bibelhenvi­sing: Matt 23:23: Moses ledte israelitterne ud af Egypten.

- 7) Hvilken velklædt konge nævner Jesus i bjergprædiken, at markens liljer var bedre klædt end?
1) Kong David X) Kong Salomon 2) Kong Joshafat

Bibelhenvi­sing: Matt 6:28-29: Sammenligning her handler om ikke at bekymre sig og i stedet søge Gud og stole på ham.

- 8) Hvilket lille bitte frø, i lignelsen, vokser op og bliver så stort, at fuglene bygger rede i dets grene?
1) Oliven X) Bønne 2) Sennep

Bibelhenvi­sing: Matt 13:32: Lignelsen her er en af flere som handler om himmeriget.

9) Under hvilken busk sov profeten Elias, da han blev vækket af en engel?

- 1) Gyvelbusk x) Liguster 2) Timian

Bibelhenvi­sing: 1 Kong. 19:5

Elias er en stor profet under kong Akab, som han havde en styrkeprøve med på Karmens bjerg, dengang der var hungersnød i 3 år.

10) Hvilket træ byggede Noa sin ark af?

- 1) Egetræ X) Gofetræ 2) Palmetræ

Bibelhenvi­sing: 1 Mos. 6:14: Noah er ham, der byggede en ark og fyldte den med dyr under syndfloden.

11) Hvilket træ byggede Moses Pagtens ark af?

- 1) Gofetræ X) Akacietræ 2) Egetræ

Bibelhenvi­sing: 2 Mos 25:10: Pagtens ark er en kiste beklædt med guld, som israelitterne lavede under deres ørkenvandring. I pagtens ark opbevares: De 10 bud, Arons stav, og en skål manna.

12) Hvad planter en dygtig kvinde i ordsprogenes sidste kapitel?

- 1) Blomster X) Korn 2) En Vingård

Bibelhenvi­sing: ord. 31:16: Ordsprogenes Bog, sidste kapitel, handler blandt andet om hvordan den ideelle kvinde skulle være.

13) I lignelsen om figentræet uden frugt, i Lukas 13; Hvor er figentræet plantet?

- 1) I haven X) På marken 2) I vingården

Bibelhenvi­sing: Luk. 13:6: Lignelsen handler om at give alle en ekstra chance.

Svar til tip 13:

- 1) X Morbærfigentræ
- 2) 2 Træet til kundskab om godt og ondt
- 3) 1 Vintræet
- 4) X Olieplante
- 5) 1 3. dagen
- 6) 1 Brændende busk
- 7) X Kong Salomon
- 8) 2 Sennep
- 9) 1 Gyvelbusk
- 10) X Gofetræ
- 11) X Akacietræ
- 12) 2 Vingård
- 13) 2 I vingården